

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, színház-utca 123. sz. a.
Kórodi-féle ház, II. lépcső, I. em.,
hol a szerkesztő hétköznapiokon délelő
9-11 óra között,
Bolonya, mester-utca 325. sz. a.
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den kötetmény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt; félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor helye 5 kr (1-10 sor
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirde-
tésnél kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélyegdíja 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

12. szám.

Brassó, Szombat, január 29-én.

III. évfolyam 1887.

Emléket Petőfinek!*)

1849. július 31-én látták utoljára Petőfit a segesvári csataterén. Azóta nem látta többé senki. Benne elveszett nemcsak hazánk, hanem a világirodalom legnagyobb lyrikusa. — Néhány év előtt szobrot emelt neki a nemzet a kék Duna partján. Ott áll a büszke ére-szobor, abban a helyzetben, mint a mikor az emlékezetes „Talpra magyar“-t szavalta el.

Amde sirját még egy fejfa sem jelöli. Még egy árva kereszt sem jelzi a csataterét, hol harminczhét év előtt a nemzet vitézei s köztük Petőfi is elhullottak. A vándor, ki elhalad a Segesvár előtti téreken, nem is sejt-heti, hogy ott egy közös sirban porladoznak Petőfi Sándor szentelt hamvai.

De látja ott a magaslaton a büszke Skariatin siremlékét. Látja, mint őrizi az orosz-lán az orosz tábornok sirját Magyarországon, kit első ágyúirányításával terített földre Bem apó. Látja a kegyeletet, melylyel ez emlék őriztetik, de hiába keresi a magyar hősök sir-dombját. Tavaszról-tavasza, ősze-ről-őszre, bá-rázdákat vág ama földbe az eke. Mulnak az évek s annyi idő után nem sikerült még sir-emléket állítani a segesvári csatater azon ré-szére, hol utolszor látták Petőfi Sándort.

Szép ama szobor ott a kék Duna men-tén. De nem szép a Skariatin siremléke, ha nem áll szemben vele egy hatalmas szobor, mely hirdesse a magyar nemzet s Petőfi di-csőségét.

A tömösi szorosban emlékoszlop jelzi a honvédek elestének helyét. A mérnök- és építész-egylet állította az utókor számára. — Amde Petőfinek nem sikerült még siremléket állítani, habár évekkel ezelőtt indult meg már mozgalom ez iránt. A hálás és kegyeletes utókor azonban épen Petőfivel szemben nem mutatta magát hálásnak és kegyeletesnek. — Annyi év dacára máig csak 4381 frt 90 kr. gyűlt egybe. Ebből siremléket emelni nem lehet. Ahhoz sokkal nagyobb összeg kell.

A sajtó kötelessége, hogy a szükséges tő-két előteremtse. A nemzet kötelessége, hogy összerakja filléreit. Gazdag és koldus Petőfit tartja kedvencz költőjének. Gazdagnak és

*) A hazai lapok t. szerkesztőségei kéretnek e felhívás szíves átvételére.

koldusnak egyaránt kellene hozzájárulni Petőfi siremlékének felállításához.

A termophilei szorosban ott áll az emlé-kő, mely hirdeti Leonidas hősiességét. Álljon a segesvári harcsterén is egy emlék, mely hirdesse a késő utódoknak, hogy Petőfi Sán-dor e helyen esett el.

Ne kérkedjék ott a dombról az orosz tá-bornok emlékoszlopa. Őt nem illeti e szent hely. Ő nem hazája szabadságáért küzdött. Ő elnyomni jött egy szabadságáért vérét ontó nemzetet. — Állítsuk szembe vele a szabad-sághősök szobrát!

Adakozzunk Petőfi siremlékére! — A legesekeylebb adományt is készséggel fogadjuk.

A modern parlamentarizmus.

Budapest, 1887. január 27.

A modern parlamentarizmus sokféle vál-tozatait ismerjük már. Kezdve a francia ka-marának nem legépületesebb jeleneteitől — a horvát Starcevicsek ökölcsapásáig, minden parlamentnek kisebb-nagyobb mértékben kijutott a maga része. Csak a magyar parlament tudta mindeddig hiven megőrizni méltóságát. Történetek nálunk is kellemetlen dolgok. A Rohonczy—Várady-, Istóczy—Wahrmann-ügy mind megróvándó esetek. Amde ezek nem a parlamentben, csak a parlamenti épületben játszódtak le.

Azonban a modern parlamentarizmus ezen veszedelmes iránya kezd már nálunk is tért foglalni. — Hetekig vitatkozunk egy tárgy fölött, a nélkül, hogy jóformán e tárgyhöz szó-lanánk is. Így volt az idei budgetvita alkalmával is. Több harmincz szónoknál mutatta szónoki tehetségét, de ezek közül alig öt fog-lalkozott a szőnyegen lévő tárggyal.

Minden szónok más és más körül forgo-lódott. De legkevesebb a budget körül. Ha a költségvetési viták alkalmával bírálat alá vétettek a kormányok pénzügyi politikája, az nagyon természetes. Az ellenzék elítéli e po-litikát. Ez is helyes. Veszélyesnek, romlásra vezetőnek tünteti fel. Ez is érdekében áll. Szidja érte a kormányt emberségesen. Ez sem valami különös. De furcsa az, hogy nem utal módra, melylyel a baj elhárítandó volna. — Nem tud módot.

Az ilyen vita tehát nem más üres szalma cséplésénél. Ez az agyonbeszélés rendszere. Ebben áll a modern parlamentarizmus force-ja.

Egy másik elem felhasználja a budget-vitát faji s felekezeti izgatásokra. Ugy lát-szik, a rossz pénzügyi viszonyoknak is a zsi-dók az okai. Legalább azt kell következtet-nünk abból, hogy az antiszemita az egész budgetvita alatt csak annyiban érintették a költségvetést, hogy kijelentették, miszerint nem fogadják azt el. Különben zsidóvita volt az részükről s szennyes személyeskedés.

Fájdalom, de a modern parlamentarizmus már csak személyeskedés. Láttuk ezt a most lefolyt nagy vitából is. De még fájdalmasabb, hogy semmi reményünk a helyzet javulásához. — A magyar parlament kinövéseit az antisze-mitizmus teremtette. Eleintén kacagtak fö-löttük, ma már csak megbotránkozhatnak. S a meddig ez az elem helyet foglal a parla-mentben, addig a viszonyok javulásáról még csak szó sem lehet.

A vita végefelé például egy antiszemita képviselő provokálta Bartha Miklóst. Ez oda-vágott neki, hogy nem tartja őket olyan tisztességes társaságnak, melyben ő megfordul-hatna. Ez volt az értelme szavainak. A vá-gás kitűnő volt. Megérdemelték. De vajjon mindez minő összefüggésben van a budget-vitával? — Ép ilyen összefüggésben van az el-lenzék legtöbb szónokának beszéde.

Az egész vita nem a parlamentnek szólt, hanem a kerületeknek. Minden szónok haza-felé kacintott. Ezért volt meddő e vita is; ezért nem merült fel ily hosszú, több napos vita folyama alatt egyetlen új eszme sem.

Egyáltalában mi a modern parlamenta-rizmust finomabb keretekben már meghonosi-tottuk nálunk. Már pedig ez nem vall egész-séges pártalakulásokra. — Ilyen vita igazolja csak a hosszabb tartamu mandátumokat.

H. Gy.

Belföld.

Brassó, jan. 29. (Országgyűlés.) A képviselő-ház 26-án fejezte be az általános budgetvitát s mint már lapunk múlt számában — egy sürgöny tudósítás alapján — jeleztük, nagy többséggel elfogadta a költ-ségvetési javaslatot a részletes tárgyalás alapjául. A többség ezuttal 117 szavazat volt, több, mint maga a kormánypárt is hitte volna. A pártönkivüliek nagyobb

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Egy koldusról.

Egy fáradt koldust, ki naphosszant
Állott az utcaszögleten,
Eltemettek rideg lakából,
Borongós, őszi estelen.

Temetőben szomoru fűzfa
Hullatja sárgult levelét,
Le a mély sír ölébe,
Hová a koldust temették.

... Sárgult levél lehullt az ágról,
— A fának marad még levele;
S az egyért, mely a sírba hullott,
Nem ejti könyét senki se!

Hallz.

Carte blanche.

Elbeszélés: Harmath Lujzától.
(Vége.)

— S maga feltalálta? — kérde Olga s hangján a rendkívüli érdeklődés rezgése volt hallható.
— Még nem! — felelt hátrahagyott Konhizommal

Elemér, — de az erős akarat még soh'sem tévesz-tette el célját.

Olga kimondhatatlan édes melegséget érzett az ifju szavaira. Tehát még nem, — még nincs le-kötve Elemér! Majdnem ujjongott örömeben s e percztől fogva vidámabbnak látszott s egész napon át apró szivességeket tanusított az ifju iránt, melyek egész boldoggá tették amazt.

E napon sokat voltak együtt, mert az öreg Már-tonfalvynének mindegyre dolga akadt; s mintha csak repültek volna a perczek, oly gyorsan szaladt az idő tova. Voltak perczek, midőn kezök szinte megtalálta egymást, szemeik delejes fénye édes remegésbe hozta szivöket. Ilyenkor egy szó elég lett volna, hogy a köztük támadt borut eloszlassa s szíveiket bevezesse az üdv országába; de e szót mindenik a másiktól várta, mert a kétely, a bizalom e fekete ördöge, tanyát vert szivök azelőtt tiszta felületén.

Társalgásuk közben szóba jött a „carte blanche“, melyet Olga adott egykor Elemérnek, s az ifju nevetve mondta, hogy nehogy kísértésnek legyen kitéve, visz-szakülDI.

— Ugy ígérte volt, hogy kitöltve! — felelt ép oly hangon a leány.

— Egy feltétellel! — viszonzá az ifju. — Ha sajnálom, hogy a Kormány

— Am legyen! — szólt beléegyezőleg Olga. — Kiváncsi vagyok reá, ha eltalálja-e?

— Szabad rendelkezésére bocsátom, hogy iga-zithasson rajta.

Mindkettő hangja, tekintete annyit fejezett ki, hogy édesen remeglette meg szivöket.

Elemérnek még azon este hosszas beszélgetése volt Mártonfalvynével, s másnap, a nélkül, hogy Ol-gával találkozott volna, sietve hagyta el a kastélyt.

* * *

Rákosi Elemér rendkívül gyorsan emelkedett küz-delmes pályáján s ifjusága dacára már is mint a fő-város egyik legelőkelőbb ügyvédét emlegették. Kelle-mes modorral, férfias határozottsággal birt s rendki-vüli kitaratást tanusított dolgaiban.

Nem hiányoztak a meghívások előkelő társasá-gokba s vonatkozások kitűnő parthiekra, melyekkel szemben az ifju mindeddig tartózkodólag viselte magát.

Most is, hogy Mártonfalváról megjött, ügyei vet-ték minden idejét igénybe s csak este juthatott ma-gánügyei rendezéséhez.

A meghívók, ajánlatok, árjegyzékek semmitmondó halmazát gyorsan átfutva, egy kisded szekrényt nyitott fel s abból egy arczképet és egy úrlapot vett ki; az előbbinek bőven kijutott a forró csókokból, az úrlapot meg a saját helyére maga elé

része a kormány nyal szavazott. Az utolsó ülésen Tisza miniszterelnök mondott remek beszédet. Beszédében Dimitrievicsnek megjegyzi, hogy ha ő jó hazafinak tartja Mileticset, vegye feleletül azt, mit ugyancsak Mileticsnek mondott.

Brassó, jan. 29. **Baross Gábor** közlekedési miniszterre történt kineveztetésekor mandátumáról leminisztert, mondott Győr városa szemben Kiszitinkovics Edével, a ki újból nagy többséggel képviselővé választotta.

K ü l f ö l d.

Brassó, jan. 29. Még mindég a régi blzonytalanság. Minden állam fegyverkezik. Ez az egyedüli sarkpont. Újabb hír teljesen hiányzik. Általában semmi figyelemre méltó mozzanat fel nem merült.

Battenberg Sándor herczeg egy titkára kíséretében a legszigorubb inkognitóban Olaszországon át Egyiptomba utazott. Rómában nem érintkezett senkivel.

Ez a legnevezetesebb esemény. Bulgáriában csendes minden s várják a küldöttség hazaérkezését, mely most Konstantinápolyban időzik. Csak Zankoffra nehezíthetnek otthon ismeretes javaslatáért, sőt párthívei is rosszalják azt.

Városi ügyek.

Brassó város költségvetése 1887. évre.

A városi képviselő három napon át tartott gyűléseiben véglegesen megállapította a városi költségvetést a folyó évre s felterjesztette azt jóváhagyás végett a megyei bizottmányhoz.

Talán nem lesz érdektelen, ha a költségvetést, úgy a mint azt a képviselő megállapította, e helyen egész terjedelmében közöljük, fenntartván magunknak, hogy annak részleteire visszatérjünk.

Annál is inkább tartjuk indokoltnak az előirányzat közlését, mert közügyeink iránti érdekből nagyon kíváncsok, hogy a város lakossága a legszélesebb körökben ismerje a város anyagi viszonyait. Ennek mérlege pedig a költségvetés, mely egész terjedelmében következő:

A) Rendes bevételek.

a) városi fekvőségek jövedelmei. 1) az uradalomban lévő földek jövedelme 11.048 frt 80 kr; 2) az uradalomban lévő malmok s malomregale jövedelme 13.878 frt 50 kr; 3) a városi malmok jövedelme 4212 frt; 4) a városi földek jövedelme 7452 frt 90 kr; 5) városi épületek jövedelme 22007 frt, 6) a városi s uradalombeli fogadók s vendéglők jövedelmei a korcsmárlási s curiai jövedelmekkel 50005 frt 74 kr; 7) a városi erdők jövedelmei a hétfalusiak kizárásával 74.491 frt 56 kr; (ezenkívül az erdszeji költségvetésben felvétellett 32903 frt 28 kr; feltételes tiszta jövedelem gyanánt, de ez még részben sem vétethetett fel feltétlen jövedelem gyanánt, mert azoknak befolyása a végleges üzemtérnek felsőbb helyen leendő jóváhagyásától van függővé téve, ugyszintén lágy s kemény használati fának a törzsön való eladására vonatkozó s jóváhagyandó versenytárgyalásoktól.) 8) Zajzon fürdő jövedelme 1150 frt. Összesen 184.243 frt 50 kr.

b) városi adók jövedelmei. 9) Szeszecitalok fogyasztási adója 90.000 frt; 10) vásárdíjak 12555 frt;

11) legeltetési díjak 3000 frt 12) a városi mérleg jövedelme 70 frt; 13) a vadászjog jövedelme 200 frt; 14) kövezetvám jövedelme 23000 frt; 15) baromvásári díjak jövedelme 300 frt; 16) vágóhídi díjak jövedelmei 1400 frt. Összesen 130525 frt.

c) Nyilvános intézetek s intézmények jövedelmei.

17) A katonaság elszállásolási s ellátási költségeinek visszatérítése 9493 frt 2 kr; 18) Rekognitidíjak a posztórámákkal s malomjogdíjakkal együtt 208 frt 85 kr; 19) a mezei birtokosok járuléka a mezővédő közegek díjazásához 2390 frt; 20) a szegényházban való ellátási díjak visszatérítése 1751 frt 48 kr; 21) munkaváltság 12880 frt 86 kr. Összesen 26724 frt 21 kr.

d) Különféle más bevételek. 22) Nyilvános s magánadósságok kamatai 15696 frt 94 kr; 23) késedelmi kamatok 1400 frt; 24) föld és házadó visszatérítés 228 frt; 25) per s képviseltetési költségek visszatérítése 200 frt; 26) tényleges hátralékok 11 ezer 500 forint; 27) eladott törzsvagyon jövedelme —; 28) adóbehajtási díjak 2000 forint; 29) a körhivatalnokalap járuléka nyugdíjakhoz 400 frt; 30) toloncoztatási költségek visszatérítései 100 frt; 31) előre nem látható jövedelmek 5800 frt; 32) hiányvisszatérítés 16 frt 44 kr; 33) előleg visszatérítések és elszámolt előlegek 8000 frt; 34) pénztármaradvány az 1886. évi költségvetésből —.

B) Rendkívüli bevételek.

35) Újból felvett nemleges tőkék 4000 frt; 36) a hétfalusi ideigl. erdőkezelési bizottság kezelési költségeinek visszatérítése: a) kezelési költségek 11500 frt; b) adók s pótlékok 5741 frt 21 kr.

Ezenkívül vannak a városnak ez irányban követelése, a mennyiben a városi pénztár ezen erdőkezelési bizottságnak előlegeket adott, melyek az 1885. év végeig 34956 frt 39 s fél krra mentek, melyből eddig csak 4324 frt 22 kr térítettett vissza); 37) községi pótdadó 36388 frt 84 kr.

Összesen 57630 frt 5 kr.

A költségvetés szerint a város összes bevételei az 1887. évre 444.464 frt 14 krrban irányoztatnak elő.

(Vége következik.)

Erdély kereskedelme.

— Kivonat Bárány Gábor nyílt leveléből az „Ifjú Erdély” szerkesztőjéhez.

(Vége.)

Az erdélyi ló és szarvasmarha már régi időtől fogva elismert jó minőségű.

A lóból azonban rendszeres kivitel egyáltalán nem volt. Ökörből — méz és viasz mellett, a mely mindkét cikk régebben sokkal fontosabb volt, míg a nádméz drága volt, repából pedig nem készítettek czukrot, a viaszot pedig nem helyettesítette a stearin, meg parafin — ökörből mondom volt már a XVII. században is némi kivitel; rendszeressé ez azonban csak a törököknek hazánkba való kiűzése után lett. —

A szamosújvári és erzsébetvárosi örmény hazánkfiai az érdem, hogy azok nagymennyiségű ökröt, nagy farkakban Erdélyből kihajtván, a mint szokták volt nevezni, a »Bánáthban,« vagy talán azon vidékeken, melyeket Magyarország régi térképein, mint »Kaiserliche Moräste« (császári mocsárok) jelezték, legelőn meghízalván, Bécsbe hajtották.

— Oh, mily nagy s nemes lélek ő, mama! és én mennyit kioztam őt az utóbbi időben!

— Tehát szereted?

— Szívem minden dobbanásával!

Gyorsan vett íróasztaláról tollat kezébe s három huzást tett a carte blanche három »nem« szócskájára. Most tehát így nézett ki az:

„Alólirott, miután Rákosi Elemért — szeretem, elhatároztam, hogy hozzá — megyek nőül s így atyám végakarátát — teljesítem.

Mártonfalvy Olga.”

— Ezt küldd el, mama, neki azonnal s csak annyit írd, hogy . . . várjuk!

— És Zalár?

— Őt ne féltsd, könnyen fog vigasztalódni.

*

Nincs olyan gyors szárnyú villámvonat, mely elég sebességgel röpitette volna Elemért, midőn a kijavított carte blanche-ot kezéhez vette.

Mennyi — mennyi csókot kapott az a három sötét huzal s mily édes szavakat hallott volna, — ha meg birja érteni!

— — — — —
Ugy hiszem, e beszély folytatását kedves olvasóim egyenlítik ki.

Élelmességöknek szép hasznát is vették, mert sokan közülük meggazdagodván, Arad. Csanád, Temes, Torontál megyékben nagy jószágokat vásároltak és előkelő családokat alapítottak.

Erdélyi borból, a melynek jósága szintén régóta ismeretes, volt időről-időre némi igen csekély mennyiségben kivitel Lengyelországba. Ez azonban majdnem kizárólagosan az aszaborokra és másلاسokra szorított.

Gabonafélékből se kivitel, se behozatal nem létezett. Némi helyi forgalom volt ugyan mindig benne, de az egészen localis természetű volt. Ki látott régebben Kolozsvárt a piacon dévai, vagy marosvásárhelyi, vagy besztlercei buzát, vagy törökbuzát? A termelők legrendesebben apródonként adták el heti, vagy országos vásárokon gabonáikat, magoknak a fogyasztóknak.

Hogy mily kiszabása volt annak egész állása, szolgáljon jelzésére gróf Kendeffy Ádámnak egy mondanása, melyet én néhai atyámtól hallottam gyermek koromban: „Oly gyenge a kolozsvári piac, hogyha Maros-Ludasról egy pár ezer véka (nem métermázsa, nem is köböl, nem is mérő, hanem régi 16 kupás erdélyi véka) buzát behoznak, rögtön leesik annak ára.”

A városoknak meg voltak a magok mesteremberei: ácsok, kőművesek, lakatosok, kovácsok, csizmadia (igen sok), timárok, szücsök, takácsok, szabók, asztalosok, szijgyártosok, kalaposok, fazakasok stb. és ezek egész 1848-ig, mondhatni kizárólagosan látták el készítményeikkel a várost, melynek czéhébe tartoztak és a városnak közvetlen vidékét.

A vidék, általán véve, ritkán és kis mértékben szorult a helyi kereskedelemre is. Került ki a háztól nemcsak enni és inni való, de ágy és asztalnemű, sok ruházati tárgy, sőt fényüzési cikk és csemege is, mint himzések, hurkolások, csipkék, meg különféle befőttek, izek, ülepek stb.

Tehát külkereskedés majdnem nem volt; belkereskedés is egy lehető minimumra összeszorított: hogy fejlődhetett volna ki egy számos és jelentékeny kereskedő osztály?

Mindezeket igen lényegesen változtattak a vasutak.

A vasutaknak a személyszállításban és fényüzési tárgyak szállításában nagy fölénye van a vízi szállítás felett; a teher szállításban visszamarad a víziut olcsóságától.

Tessék csak rá gondolni: Erdélyből Budapestig egy métermázsa gabona szállításáért többet kell fizetni egy forintnál, Budapesttől Fiuméig szintén valamivel többet egy forintnál, Fiumétől Angliáig, az agiot is beleszámítva, rendesen kevesebbet egy forintnál.

Hányszor nagyobb pedig az út, egyenes vonalban is, Fiumétől Nagy-Britanniáig, mint akár Kolozsvártól Budapestig, akár Budapesttől Fiuméig? A szállítás olcsóságára nézve és ezenkívül a tömeges szállításra nézve, a mi a két legfőbb szempont a kereskedést illetőleg, előnyben van a tengeri szállítás a vasut felett.

Azonban minden vasuti állomáson is a világ piacán állunk. Minden vasuti állomásról indíthatunk küldeményeket a világ bármely pontjára és minden vasuti állomásra érkezhettek cikkek a nagyvilág bármely részéből.

Egyszerre azon vettük észre, hogy idegen cikkekekkel, idegen vállalkozók elárasztják piacainkat, behatolnak nemcsak a palotákba, de a csekély kunyhóba is.

Régen kereskedésünk igen csekély volt; de a mi volt, hazánkfiai kezében volt. Alig lehet ugyanis tekintetbe venni azon törököket, vagy görögöket, kik, midőn a békesség és a pestis megengedé, hébe-hóba megjelenve, persa kendőket, szőnyegeket, szövötteket stb. hoztak, vagy azon lengyeleket, kik bort vásároltak.

A királyföldön a kereskedés a századok kezében volt: a magyarföldön és a székelységen jórészt az örmények kezében. Ez utóbbiak pedig, már 48 előtt is nemcsak hazánkfiai voltak, de magyarok is.

Ne engedjük a földet lábaink alól kifordulni. Helyesen mondja az „Ifjú Erdély” programja: „A magyar kereskedőknek Magyarország ujjaáteremtésében közre kell működni.” És különösen fontos feladata van az erdélyi kereskedőknek hazánknak leg-szélső délkeleti részeiben.

Ezeknek uttörőknek kell lenni az Al-Dunával és Romániával való kereskedésünk létrehozásában. Őseink karddal kezökben hódították meg hazánkat; nekünk megtartani, hatalmassá tenni ásóval, kapával, körzövel és röffel kell.

Ezért tevékenyen, gyakorlatiasan: csak előre!

Gyors elhatározással tollat vett kezébe s e szavakat írta reá:

„Alólirott, miután Rákosi Elemért nem szeretem, elhatároztam, hogy hozzá nem megyek nőül s így atyám végakarátát nem teljesítem.”

— Eh, mindegy! — szólta magában, — meg kell lenni; hisz így e bizonytalanságban végtelen kínzó. Vagy . . . vagy! Kezébe adtam a kulcsot, mely boldogságomat végkép elzárja, vagy a mennyet nyitja fel számomra.

Ezzel levélborítékba tette és sóhajtván dobta a holnapi posta közé. Hirtelen azonban felszakította ismét s még egy levelet mellékelve hozzá, nem Olgának, hanem Mártonfalvynénak címmezte.

Mártonfalvyné, midőn pár nap múlva kezéhez vette a levelet, azt felbontva, gyorsan sietett leánya szobájába s mindkettőt átnyújtotta neki olvasás végett.

A levél így hangzott:

»Kedves néném! Multkori beszélgetésünkre igen nehéz határozott választ adnom. Az utóbbi idő alatt Olga viselete semmi reményre nem jogosított. — Mellékelve küldöm az Olgának tett ígérete-met, melyet szabad rendelkezésére bocsátok Elemér.»

Olga, midőn mindkettőt átolvasta, örömteljesen sikoltott fel s könyezve borult anyja keblére.

Az erdélyi szászok.

(Folytatás és vége.)

Az erdélyi szász népnek szép tulajdonai és díszes erényei, hogy: józan, takarékos, szorgalmas, kitartó sőt szívós, vallásos és erkölcsös; szereti a csint, tisztaságot és rendet; engedelmes és törvénytisztelő. Óvakodó a kicsapongástól és erőszakoskodástól, mert vérmérséklete lassu; felfogása kissé nehézkös, de meg van benne a tanulási ösztön és mivelődési hajlam. Ámde a szász ember nemcsak egyszerűen él és keveset költ magára, hanem gyakran tulságba esik, barátságtalan, rideg és fukar, az ártatlan mulatságot is kerüli, magába zárkozott, szerfelett önző, vendégszeretetet, részvétet és szívesseget nemcsak idegenek, hanem földieik iránt is ritkán tanusít.

A tulságos előregondoskodás és szertelen önzés miatt a szász családapa kettőnél több gyermeket nem akar, inkább egy fia s egy leánya se legyen, semhogy háza gyermekekkel teljék meg, a kik között a vagyont meg kellene osztani.

A boldogtalan két-gyermekrendszer az oka annak, hogy a szász nép nem szaporodik. Mind Bonner (Siebenbürgen-Land, und Leute, Leipzig 1868.), mind Bergner és más kül- és belföldi író, keményen megrója a szász népnek ezt az utálatos szokását. A leány az anyjától tanulja meg a titkos mesterséget, melylyel a magzatot az anyaméhében megsemmisítik. Slavici panaszkodik arról, hogy az oláh cselédek is a beleavatják titokba.

Bergner Beszterce vidékén egy szász falut talált, melyben a gyermektelenség miatt 27 házban nem volt lakos, más faluban egy tucsat üres ház volt s az iskolába csak 15 gyermek járt, pedig jókora falu volt. Természetes, hogy az üres házakba előbb-utóbb oláhok költöznek be.

A szász nép szívós csökönnyösséggel ragaszkodik az évi szokásokhoz és intézményekhez, minden újítástól irtózik. Mások iránt felette bizalmatlan és gyanakodó s mikor idegen ember a szásztól valamit tudakol, ritkán ad őszinte és nyílt választ; előzékenységet az idegen iránt vajmi ritkán mutat. A valódi szász az újabb időben beköltözött német embert sem igen szereti, kivált ha nem hitsorsosa. — hanem római katolikus. Lelkésze iránt valóságosánál fogva kiváló tisztelettel viseltetik s minden ügyében, bajában leginkább hozzá fordul tanácsért.

A szász helységek első pillantásra felismerhetők a bennök uralkodó rendről, csin- és tisztaságról; a házak többnyire fehérre meszelvék, kőből épültek, szabályos utcákat képeznek; az utcára rendesen hosszú oldaluk szolgál. Középen van az ajtó, melyen át a pitvarba jutunk, ettől jobbra a diszszoba, balra más szoba, vagy az éléskamra van; az udvaron kocsiszín, e mögött istállók és a csűr, az utóbbihoz a zöldseges és gyümölcsös kert csatlakozik. A helység közepén a nagy piacon, többnyire diszes és gyakran várkastélylyal övezett templom, a paplak, iskola és gyógyszerár vannak.

A szász nép ősi szokásai közé tartozik, hogy a legények és leányok régi szabályokkal szervezett egyesületekbe (Bruderschaft, Schwesterschaft) állanak, melyekből csak akkor lépnek ki, mikor megházasodnak, illetőleg férjhez mennek.

A legények egyesületének feje az öreglegény (Altknecht), más tisztviselői: a szószóló legény (Vorknecht), két tiszt legény (Amtsknecht) és két pinceszér, mely utóbbiak táncmulatságok alkalmával ételről s italról gondoskodnak. Minden mulatságra elsőben a lelkésztől, azután a helység előjárójától engedélyt kell kérnie az öreglegénynek, csak azután hívhatják meg a leányegyesületet. Ez úgy van szervezve, mint a legényeké. Mikor házasságra lépnek, az ugynevezett szomszédságnak válnak tagjaivá; minden faluban rendesen négy szomszédság van.

A szász ember mindig körültekintő és mindent higgadtan meggondol, az ábrándot nem szereti. A szerelemben is óvatos, nem hajt a szenvedélyre. Faluhelyen a szülék intézik el a dolgot; szemükben az anyagi érdek, a vagyon és hozomány a fődolog. A természet a szász leányokat különben is ritkán áldja meg kiváló szépséggel, testi bájjal és kellemmel, a házasságok tehát ritkán köttetnek szerelemből és erős kölcsönös hajlamból.

De ennek az a következménye, hogy az elvások igen gyakoriak, már csak azért is, mivel a leányokat rendesen nagyon fiatal korban adják férjhez s mivel a fiatal házások a szülői házban szoktak lakni, már pedig a szász anyósok hire egy cseppel sem jobb, mint más anyósoké.

A különben oly takarékos és fukar szász ember legalább egyszer életében mégis szeret költeni, sőt bőkezű; t. i. mikor fiát és leányát kiházasítja. A la-

kodalmak gyakran egy egész álló hétig tartanak. — Legtöbb esketés november 25-én, Katalin napján szokott lenni; akkor sok helyen a házasulandó párok az egész helységből egyszerre jelennek meg a templomban s a lelkész 20—30 párt is egyszerre esket meg.

A népviselet a különböző vidékeken különböző; faluhelyen kivált a leányok vasárnapi öltözte nagyon sajátos. A szoknya fölé nagy musselin köntényt kötnek, mellényök tarka kelméből készül s dusan van kihimezve, a mellen pajzsforma gömböt mutat, a derekat arannyal, ezüsttel, gránátokkal és gyöngyökkel ékesített öv szorítja össze, mely többnyire ősi örökség; a fejbe hengeralaku, fekete szövettel bevont, kemény papírból való süveget tesznek, melyről hátul sok tarka szalag csüng alá. Az asszonyok fekete posztó köpenyt viselnek, fejükre fehér kendőt kötnek sajátos módon.

Említtessék végül, hogy az erdélyi szászok egyházi tekintetben egy superintendentiát képeznek; egyházi szervezetük konsistoriális s tetemesen különbözik a magyarországi ágostai hitvallásuk szervezettől. —

Jelentés a „Brassói kereskedelmi és ipar-egyesület“ 1886. évi működéséről.

(Folytatás.)

Ezen 25 képviselőség jegyzékét nem adhatjuk még ma, mert először az egyezségek még nincsenek megkötve, másodsor pedig egyszerre akarjuk mind közhírré tenni.

Természetes, hogy ez nem elég, hanem minden egyes nagyobb városban kell ily képviselőseget állítani. Az eddigi eljárást fogjuk követni ezután is, a titkár az 1887. év folyamában lehetőleg fel fogja keresni azon nagyobb városokat, melyek iparczikkeink fogyasztására alkalmasak. Vidékenként központokat kell teremteni s hogy ügynökségeink teljesen megbízhatók legyenek, mindenekelőtt a kereskedelmi és iparkamarákhoz fordultunk, hogy ezek ajánlják első sorban az illető városokat és másodsorban az egyéneket.

Míg ez a munka részben történnék, részben folyamatba tétetnék, a legközelebbi napok egyikén össze fogjuk hívni azon helybeli iparosokat, — kiknek cikkei a hazai fogyasztásra alkalmasak, hogy végleg megállapítsuk ezekkel az ügynökségek szervezetét, valamint — s különösen ezt, — a mintagyűjtemények ügyét. Mert az ügynökségek csak akkor fognak a hozzájuk kötött várákosoknak megfelelni, ha nemcsak árjegyzékekkel, hanem rendes és teljes mintagyűjteményekkel is lesznek ellátva.

Iparosainktól függ e tekintetben a siker. Ha üzletforgalmat akarnak, akkor tenni is kell ahhoz. A mintagyűjtemények — az igaz — sok pénzbe kerülnek, de elvégre áldozat nélkül semmit sem lehet elérni. Hiszszük, hogy iparosaink saját jól felfogott érdekükben nem fognak e tekintetben egy kis áldozattól visszariadni.

Nekünk nem áll rendelkezésünkre tőke, mi csak az erkölcsi segítyt adhatjuk: mi megteszszük azt, hogy titkárunk minden díj nélkül utazik is, szervezi az ügynökségeket, de a többi már az érdekelt iparosok dolga.

A kolozsvári iparkiallítás ügyét saját iparosaink érdekében szintén egyetünk karolta fel Brassóban. Közreműködésünknek meg is volt a kívánt eredménye, mert Brassóból tekintélyes számu kiállító volt, kik mindannyian nemcsak szép üzleteket is csináltak ez alkalommal, hanem új összeköttetéseket is nyertek.

A kiállítás megtekintésére külön kirándulást is rendeztünk, melyben egyetünk tagjai közül többen vettek részt.

Minden egyes iparmozgalomról külön-külön jelentést tettünk a kereskedelmi miniszteriumhoz. Figyelemmel kísértük az iparosok kivándorlását Romániába. A hol lehetett megakadályoztuk azt, s a hol nem lehetett, minden egyes esetről jelentést tettünk a kereskedelmi miniszteriumnak, hogy kellően tájékozva legyen a kivándorlásról is.

A helybeli kerekések és kovácsok számára közlekedési miniszter irtól kértük az ez évi postakocsi-szükséglet egy részét. Ez úgy még nincs eldöntve, s várjuk annak elintézését is.

Minden kormányintézkedésről, szállításokról s általában mindenről, a mi az iparosokat és kereskedőket csak érdekelheti, nemcsak mind a három helyi s a vidéki lapokban, hanem külön-külön, névre szóló átiratokkal is értesítettek az érdekelt iparosok, — nehogy azoknak figyelmét bármilyen őket érdeklő ügy elkerülje.

Nemcsak a helyi, hanem általában az ország vidéki iparának vélt választmányunk jó szolgálatot

tenni, midőn figyelmét a hadsereg és honvédség szükségleteinek beszerzésére fordította.

A vidéki ipart a jelenleg érvényben álló rendszer teljesen ignorálja. Vajjon jogosan-e? Lehetetlen, hogy az igazságos eljárásnak mondassék, ha az állam meggazdagít egy vállalkozó szállítót, mialatt mellőzi adózó honpolgárainak ezreit. Lehetetlen, hogy ezen irány további fenntartása mellett a vidéki ipar emelkedjék.

A centralisztikus rendszer keserű gyümölcsöket fog hajtani az államnak, — az tagadhatlan. A vidéki iparosok adózóképesége csökkenni fog a minimumig, mert az állam nem gondoskodik arról, hogy adjon munkát nekik, a mikor minden nehézség nélkül adhatna.

Egyetünk e tárgyban az országgyűléshez fordult; kérvényt nyújtott be, kérve a hadsereg és honvédség szállításainak teljes decentralizálását, azaz a szükségletek beszerzésének oly módját, hogy az ország minden vidéke termelőképesége arányában tekintetbe vételessék. A kérés nemcsak méltányos, hanem jogos is és ha az állam kötelességeket ró polgáira, jogokat is kell adnia, — módot is arra, hogy kötelességeiknek eleget tehesse.

E kérvényünket pártolás végett elküldöttük valamennyi törvényhatósághoz, kétség sem foroghatván fenn az iránt, hogy minden törvényhatóság saját iparossága érdekeinek szempontjából hozzá fog járulni ahhoz.

Két megyéből, Brassó- és Torda-Aranyosmegyéből van is már válaszunk, t. i., hogy nevezett törvényhatóságok egész terjedelmükben magukévá tették feliratunkat és azt pártoló feliratokat intéztek az országgyűléshez.

(Folytatása következik.)

Osztrák-Magyar Lloyd.*)

Az osztrák-magyar Lloyd subvenciója parlamenti és kereskedői körökben élénk megbeszélés tárgyat képezi.

Ez érdeklődésnek az a jó következménye volt, hogy a sajtó is behatóbban kezd foglalkozni az osztrák-magyar Lloyd subvenciójának kérdésével és így alapos a kilátás, hogy az általánosabb érdeklődés mellett sikerülni fog érdekeinknek megfelelőbb szerződést kötni a Lloyddal, vagy pedig másképp gyümölcsöztetjük a trieszti társulatnak eddig fizetett annuitásokat.

A magyar kormány, a közelebb Bécsben tartott értekezletek alatt, szóba kerülén az osztrák-magyar Lloyd, kijelenté, hogy ezentul is fizetni hajlandó a mértőföldenként számított szállítási díjakat, de csak oly feltétel alatt, ha a társulat az államnak ezentul olcsóbban szállít, mert egy subvenciónált vállalatnak kötelessége szem előtt tartani az ország pénzügyi viszonyait is.

Midőn azonban megelégedésünket fejezzük ki e pontra nézve, lehetetlen elfojtanunk visszatetszésünket, ha igaznak bizonyul, a felett, hogy a kormányok elismerték a nagy versenyt, melylyel az osztrák-magyar Lloydnak küzdenie kell.

Ez csak frázis és nagyon csodálnók, ha a kormányok lépve mennének, bár a trieszti társulat nagyon érti a részvételtés mesterségét.

Minket azonban nem lehet tévútra vezetni. Az osztrák-magyar Lloyd az elmúlt évben, tehát az általános gazdasági hanyatlás idejében, mikor a legnagyobb szállítási társulatok is súlyosan szenvedtek, részvényeseinek hat és fél százalék kamatozást nyújthatott, a mi már magában véve is kétségtelen jele a vállalat prosperálásának, egészen eltekintve attól, a társulat, mint minden évben, nagy leírásokat eszközölt, és különböző alapjait erősen dotálta.

A kik a Lloyd-társulat eljárását évek óta figyelemmel kísérik, azt állítják, hogy a társulat leginkább mérlegfelállítási művészetének köszönheti, az államnál elért sikereit is.

Oly években, melyek a szerződés lejárátát közvetlenül megelőzik, a Lloyd rendszerint nagy, sőt abnormális leírásokat eszközölt, úgy hogy legújabb hajói is rövid idő alatt nevetséges összeggel szerepeltek könnyveiben.

Ily időben a Lloyd különböző kártartalékok felállítására is kényszerítve látja magát, úgy hogy — persze jobb célra érdemes megerőltetéssel — sikerült kiszámítania, hogy részvénytőkéje csak 4—4½ százalékot kamatozik. Ha azután az új szerződés szerencsésen fedél alá került, a 7—8, sőt 10—12 százalékos osztalékok újra megjelennek.

Legközelebbi számukban a Lloyd-társulat és a monarchia két államfele közti szerződés megvilágítására további részleteket közlünk, mire nézve a legilletékesebb oldalról beszerzett adatok egész hatalmával rendelkezünk.

M. P.

*) Illetékes helyről veszszük ezen cikket, melyre annál s inkább súlyt tettünk, minthogy írója elismert pénzügyi kapacitás. Szerk.

Adakozás Petőfi Sándor síremlékére.*)

A „Brassó” szerkesztősége . . .	5 frt.
Rozsundai János	1 .
Osszesen	6 frt

*) Petőfi Sándor síremlékére adakozásokat készséggel elfogadunk és nyilvánosan nyugtázunk. Szerk.

Helyi és vidéki hírek.

Időjárás. Végre ismét látunk egy kis havat. Hied időjárásunk van mostanában eléggé, de havat vajmi keveset láttunk. Csütörtökről péntekre virradó éjjelen végre kezdett hó hullani s hullott pénteken délelőtt is.

Óváció. A helybeli rom. kath. főgymnázium köztisztviselőiben álló igazgatója, Vargyasi Ferencz szívélyes és lelkes óváció tárgya volt tegnap este. Az intézeti fiatalság szeretett igazgatója nevenapjának előestéjén oly alkalom gyanánt ragadta meg, melyen kifejezést adhat szeretetének s ragaszkodásának irányában. Már este 6 óra előtt hemzsegett a klastro. n. utca a tanuló ifjuságtól, mely később a teljes katonai zenekar kíséretében testületileg bevonult az iskolaudvarra. A zene itt a Rákóczy-indulóra gyujtván, a fiatalság lelkes éljenzése közepette Vargyasi igazgató megjelent lakása ablakában, körülötte a teljes számú tanári karral. Alig hogy elhangzottak a zene hangjai, Urmánczy Nándor VIII. oszt. tanuló lépett a felállított emelvényre s igen szépen kikerekített beszéddel üdvözölte az igazgatót az ifjuság nevében. Szavait kitörő lelkesedés követte, mire azután Vargyasi igazgató meghatottan megköszönve a gyöngéd figyelmet, magvas, zamatos beszédet intézett az egybegyűlt fiatalsághoz, serkentvén, buzdítván azt. Szavait ismét szünni nem akaró lelkes éljenzés követte, mely csak a zene hangjaiban halt el. Az ünnepély egyik fénypontját képezte Jaschik Gyula karnagy vezetése alatt az iskolai énekkar megható dala. Mintegy 7 órakor vonult ki a fiatalság az iskolaudvarról, élteve az igazgatót. — A fiatalság üdvözlétéhez csatlakozunk mi is, kívánva Vargyasi igazgató urnak, hogy sok hasznos polgárt neveljen még a hazának. Ez lesz legszebb jutalma. Az isten éltesse!

Vásár. A pénteki hetivásár meglehetősen látogatott volt. Ugy a hozatal, mint a kereslet kielégítőnek mondható, csak az ipari termékek tekintetében nem mutatkozik semmi javulás. E tekintetben elég, de kereslet csaknem semmi.

Dicséretre méltó. Az erdélyi ev. ref. egyházkerület egyik kiváló vezérfia, nagytisztviselő Szász Gerő ur a munkálkodásra való ösztönzés tekintetéből, még a múlt év nyarán 100 frank pályadíjat tűzött ki: 60-at közöséges és 40-et alkalmi egyházi beszédre. Sém több, sem kevesebb mint ötven pályamunka

érkezett be, s a bíráló bizottság bevégezvén nehéz feladatát, mint örömmel értesülünk az alkalmi beszéd nyertese („Hirdetek nektek nagy örömet“ Lnk. II. 10. 11.) Zsigmond Károly helybeli ev. ref. s. lelkész ur. Gratulálunk a fiatal erőnek s óhatjuk, hogy az ur szülőjének kertjében való munkálkodását, s előre törekvését hasonló siker koronázza.

Közügylés. A brassói magyar Dalegylet f. évi február hó 2-án, azaz szerdán délután 2 órakor tartja évi rendes tisztújító közgyűlését az egylet helyiségében (Polgári kör), melyre az egylet pártoló és működő tagjait e helyen is tisztelettel meghívja az elnökség.

Vizsgálat. A helybeli m. k. állami középiparis-kolán a félévi vizsgák ma tartanak. Ujból figyelmeztetjük erre a t. közönséget.

Huszóvetkezést akarnak létrehozni Kolozsváron, hogy ellensúlyozzák azt a nyomást, melyet reájok a mészárosok gyakorolnak. Bizony életre való eszme! Ugy tudjuk, hogy Szatmáron van is már ily szövetkezet. Brassóban sem ártana. Ennek legalább volna gyakorlati értéke.

Az evangélikus magyar esperesség a napokban közgyűlést tartott, melyen igen lényeges határozatokat is hozott. Ezy dologban azonban valaki felüllette az „Ellenzék“-et, már t. i., hogy a kulturfiókegyleti gyűlésen Rombauer és Harmath urak a „Szászok Igazsága“ című mű felett igen erősen összeszólkostak volna. Ez egyszerűen mondván nem igaz. Általában Oertel lelkész ezen egész ügyre vonatkozó indítványa nélkülöz minden komoly alapot. Teljesen alaptalan dologra építette indítványát, mert a fiókegyleti gyűlés nem fejezte ki rosszaságát — mint Oertel ur állítja — hanem egyszerűen napirendre tért felette. Csak ezt a két tévedést akartuk helyreigazítani. Különben, hogy az esperesség már legközelebb véglegesen szerszervezkedik.

Zenestély. A helybeli rom. kath. templomi zene-és énekkar szerdán, február 2-án a N. 1. nagy termében válogatott műsorral bíró zzenestélyt rendez, melyet zártkörű farsangi tánczfűzér fog követni. Az estély jövedelme az énekpórák számára vásárolt kisorgona költségeire fog fordíttatni. — Belépti díj személyenként 70 kr. Ha valaki talán tévedésből nem kapott volna meghívót ezen felette szórakoztatónak ígérkező estélyhez, forduljon Jaschik Gyula karnaghoz. Lakása Szentlélek-utca 103. sz.

Goldschmiedzwinger. Costume-bál a jégén tegnap 28-án este tartatott meg. Már 7 óra felé kezdett gyülekezni a közönség és pedig oly tömegben, hogy az öreg szt.-János-utca nagyobb frequentiától

rég elszokott kövezete idegesen pislantott fel a hóré teg alól, bizonyosan azt gondolva magában odalenn, hogy kiűtött a ribillió. Maga a jégpálya megkefélé hátával nyugodtan várta a sport ifjait, míg egy pár lámpának kinevezett méceses kényelmesen nyujtózkodott, csendesesen füstölve a türelmes rudon. Egy negyed nyolcz felé majdnem egészen megtelt a pálya a sport kedvelőivel, kik mindnyájan szingazdag costume-ot öltöttek fel. A korecsolyázás a legvigabban folyt a helyi katonazenekar vig muzsikája mellett, rendeztek négyest, polkát, keringőt minden lehető és lehetetlen figurát. Egyáltalában ilyen sikerült mulatság nem volt még a télen. Kilencz óra felé ritkulni kezdett a közönség s a bál fél tíz felé véget ért.

Carmen Sylva. A román királynének egyik gyönyörű művét kapja közelebből magyar közönségünk is. Gidófalvy Géza nagyszabeni főgymnasiunai jeles képzettségű tanár a napokban következő levelet kapta a román királyné udvari titkáratól: „Ihre Majestät, die Königin, hat mich beauftragt, Ihnen zu sagen, dass sie Ihnen sehr gerne die Bewilligung zu der Herausgabe Ihrer Uebersetzung der Peleschmarchen ertheilt.“ Gidófalvy ur — mint értesülünk, — közelebből már sajtó alá rendezi ezen gyönyörű művét.

Színhazi válság. Kinos izgatottság uralkodik Kolozsváron. A király s állam által segélyezett nemzeti színház személyzete strájkol, mert már egy hónap óta nem kapnak fizetést. E miatt a színház zárva is van. A válság ezzel kitört s fog legalább új gondokat adni a kormánynak. Hogy mi az oka e válságnak, nem tudjuk határozottan. Annyi azonban szomorú, hogy Kincses Kolozsvár városában egy magyar színház nem tudja magát fentartani.

Párbaj. Bukarestben Pherekidi külügyminiszter s Flevea képviselő a kamarában történt heves összeszólkostás következtében párbajt vívott f. hó 27-én, melynél Flevea megsebesült.

Csikmegyei hírek. Popovics Constantin hadnagyot a 27. számú daraboncz ezredtől, (moldovapalánkai katonai őrsről). Bákóban székelő ezredhez áthelyezték, melynek állomása jelenleg Galacz. — Szerencsétlenség. F. hó 24-én gyimesi szoroshoz a román határ őrséghez felváltás megérkezett, honnan kirendeltetésük helyére szétoszóltak. Az 5. számú őrházhoz beosztott 3 katoná az ut rövidítése céljából egy faszállító csatornán mentek. A csatorna felügyelő figyelmeztette a katonákat, hogy menjenek félre, mivel faszállítást eszközlik. A katonák nem is hederítettek a figyelmeztetésre, folytatták útjukat; azonban egy töke villámgyorsan jött szemben, mely elől két katonának sikerült kitérni, de a harmadikat egészen összezúzta, hogy szörnyet halt.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Szerényi József.

H I R D E T M É N Y E K.

Szám 145.—1887.

Árlejtési hirdetmény.

A nagy-szebeni m. kir. orsz. tébolyda részére 1887 évben szükséges leltári tárgyak szállítása (3239 frt 15 kr értékben) 50 kros bélyeggel s megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlat alapján, az intézeti gondnok irodájában folyó évi február hó 28-án délelőtti 10 órakor tartandó tárgyalás és a nagymélt. m. kir. belügy-miniszterium jóváhagyása után kiadatik. Erdély határszéli iparosok vagy gyárosok által benyújtott ajánlatok — egyéb ajánlatokhoz hasonló megbízhatóságuk esetében — elsőbbséggel fognak bírní, habár ajánlataik a többiekkel szemben valamivel drágábbak lennének is.

Az árlejtési feltételek és kimutatás a „Budapesti Közlöny“ f. évi 14. s következő számaiban egész terjedelmében megjelentek.

Nagy-Szeben, 1887. január 15.

A magy. kir. orsz. tébolyda igazgatósága. (44) 2—3

Eladó

Bölönben a magy. áll. vasut Apá-cza állomásától fél órányi távolságra fekvő 3 s fél hold kiterjedésű belső telek a rajta levő gazdasági épületekkel, u. m. 2 kőház, mely áll 6 szobából, gabonás, csűr és istálló örök áron eladó.

Ertekezhetni özy. Benedek Ferenczné tulajdonossal Székely-Udvarhelyt, esetleg gyám Nagy Sándor ev. ref. lelkészszel A-Rákoson.

Gyógyszertárba

gyakornokul felvétetik azonnal vagy később előnyös feltételek mellett egy a negyedik gymnasialis osztályt jó sikerrel végzett tanuló.

Schneider Vilmos,
gyógyszerész, Földvart.

A t. közönség figyelmébe!**Biztosítási ügy.**

(22) 2—10

A „Bécsi biztosító társaság“ és a „Bécsi élet- és járadék-biztosító intézet“ alólírott magyarországi fiókgazgatósága által hazánk egyes főbb városaiban már kötvénykiállítás joggal felruházott főgynökségek is felállítván, tudatjuk, miszerint főgynökül

Brassóban: Königes János urat, Debreczenben: Simonffy Sámuel urat,
Kolozsvárt: Kövály Mihály „ Kassán: Rózsa Ferencz „
Nagy-Váradon: Tóth Jenő „ Szegeden: Tóth Pál „
Aradon: Assael A. Ábrahám „ Temesvárott: Rédl testvér urakat,
Miskolczon: Török Aladár „ Győrött: Győri kereskedelmi bankot,
Nagy-Becskereken: Hirtenstein és Reiner urakat,
Eszéken: Sorger, Weismayer s társa „
Pozsonyban: Mihály I. E. ipar- és kereskedelmi kamarai elnök urat,
Sopronban: a Soproni építő s földhitel-bank részvénytársulatot

nyertük meg s felkérjük a t. biztosító közönséget, hogy ugy tűz-, jég- és szállítmányi, valamint életbiztosítási ajánlataikkal társulatunkhoz, esetleg illetékes főgynökségünkhöz fordulni és minden kíváncsalmnak megfelelő társaságunkat bizalommal fölkeresni sziveskedjék.

Fent czimzett társulataink, míg egyrészt tekintélyes tőkéik által is már teljes biztosítékot képesek nyújtani az elfogadott kockázatokért, másrészt előnyös díjtételeik versenyképesekké teszik minden eddig hazánkban működő biztosító társulatokkal szemben; mi több: az életbiztosítási üzletágban oly előnyös combinatiokat vett fel díjtáblázataiba, melyek a biztosító közönség minden várákozásának megfelelnek.

Társulataink elvül tűzvén ki továbbá, hogy bekövetkező szerencsétlenségek esetén a károk gyors, pontos és igazságos rendezésére lelkiismeretesen gondot fog fordítani, reméljük, miszerint a t. biztosító közönség egész bizalommal fogja felkeresni ajánlataival társaságunkat; mi pedig igyekezni fogunk az irányunkban tanusított bizalmat mindenkor teljes mértékben kiérdemelni.

Ugyanez alkalmával felkérjük végül a kör- s községi jegyzőket, néptanítókat, iparosokat, kereskedőket, valamint a kisebb birtokos urakat, kik hely en vagy hazánk tekintélyesebb helyein s községbeiben társulatunktól ügynökséget vállalni hajlandók, hogy ezek elnyerése végett levélileg hozzánk, esetleg fentebb irt főgynökségünkhöz fordulni sziveskedjenek.

Tisza László,
igazgató.

Ágoston József,
vezértitkár.

Az elveszett
és elgyengült
férfi-erő,
tehetetlenség.

Biztos segély! A cs. kir. szab. carbon nemiszervi zuhanynyal bárki is meggyógyíthatja (külsőleg használva) biztossan s állandóan, gyakran már 24 óra alatt, még ott is, a hol már semmi sem használt, még az évek óta tartó tehetetlenséget is. Kellemes, észrevétlen gyógymód, tökéletes kigyógyulás káros izgatás nélkül. A legelőkelőbb professzorok és orvosi szaklapok, a legmelegebb orvosi ajánlatok s a gyökeresen kigyógyítottak köszönő iratai minden érdeklőnek ajánlják a szenvedőknek a carbon-zuhany azonnali megrendelését, mely állandó sikert biztosít. Teljesen felszerelve s használati utasítással és orvosi jóváhagyással 5 frt 80 kr. — Titoktartás melletti megküldés és csomagolásnál a tartalmat és eredetét nem áruljuk el.
Dr. Atmann Károly
cs. kir. szab. carbon-zuhany főrak-tára és rendel.-intézete a titkos beteg-ségek részére: Bécs, VII. Mariáhhilf-strasse Nro. 80.